

Welkom bij Natuurbegraafplaats Hillig Meer

Deze wandeling volgt vrijwel dezelfde route als onze reguliere rondleiding. De informatie die onze gidsen tijdens een rondleiding vertellen, leest u hier in de beschrijving. Tijdens een rondleiding kunt u vragen stellen. Dat kan natuurlijk niet tijdens deze wandeling, maar u kunt uw vragen voor of na de wandeling stellen aan onze collega's in het ontvangsthuis.

Wij wensen u een prettige wandeling.

Het team van Hillig Meer

De wandeling is zo'n 3 - 3,5 km.

De verkorte versie is zo'n 2 km.

Plattegrond Natuurbegraafplaats Hillig Meer

u bent zeven dagen in de week van zonsopgang tot zonsondergang welkom op Natuurbegraafplaats Hillig Meer om te wandelen en van de omgeving te genieten.

- ① ontvangsthuis en informatiecentrum
- ② parkeren
- ③ boskapel
- ④ rituele plantentuin
- ⑤ grafheuvels
- ⑥ beveldeere
- geen graven mogelijk
- kinderbegraafplaats
- struiken
- jong bos
- oud bos
- banken

1. De route start bij het ontvangsthuis.

Het sfeervolle ontvangsthuis is gebouwd in 1998. In die tijd was het de woning van de landgoedeigenaren. Het huis past mooi in de omgeving en is duurzaam gebouwd, met veel hout en op het dak liggen zonnepanelen. De sfeer in het ontvangsthuis is warm en huiselijk. U bent van harte welkom om het te ervaren, voor of na uw wandeling.

Landgoed Heidehof

Naturbegraafplaats Hillig Meer maakt deel uit van Landgoed Heidehof. Dit landgoed is 170 hectare groot. Het is in 1927 opgericht door de familie Evers uit Veendam. De familie maakte van de woeste heidegrond een bos, dat hout leverde voor de eigen meubelfabriek. Het woonhuis van de familie Evers stond op deze plek. Het is tegen het einde van de Tweede Wereldoorlog door de SS in

beslag genomen en aan het einde van de oorlog hebben zij het huis vernietigd. Later is het ontvangsthuis op de ruïnes van dat eerste huis gebouwd.

Nog meer oorlogshistorie

Op het terrein van Landgoed Heidehof hield een aantal mannen zich schuil voor de Duitse bezetters. De mannen bouwden in de grond een slaap- en een woonvertrek. Die onderduikersverblijven zijn op het landgoed nagebouwd. Deze verblijven zijn alleen tijdens historische wandelingen toegankelijk.

In april 1945 landden Franse paramilitairen in Drenthe. Een van hen, sergeant Guy Lesne, werd door de SS-ers vanuit het landhuis neergeschoten. Een monument op Landgoed Heidehof herinnert aan deze gebeurtenis en eert de Franse bevrijder.

2. Met het ontvangsthuis aan uw linkerhand loopt u richting de Provincialeweg.

Aan uw linkerhand ziet u vanaf de bovenverdieping van het ontvangsthuis het talud geleidelijk naar beneden aflopen. Bij een plechtigheid voorafgaand aan een begraaving gaat de baar via die route omhoog naar de ontvangstruimte.

3. Als u bij het fietspad komt, loopt u eerst een klein stukje naar rechts. U steekt over waar aan de overkant het pad begint. Let op, dit is een drukke weg.

Aan de overkant loopt u rechtdoor.

Nu bent u op Natuurbegraafplaats Hillig Meer.

De Natuurbegraafplaats maakt deel uit van Landgoed Heidehof. Het landgoed wordt beheerd door Stichting Heidehof.

Stichting Heidehof heeft drie doelen:

A. Bevorderen van de kwaliteit van natuur

Bijvoorbeeld door landbouwgrond om te vormen naar bos, en door de natuurbegraafplaats te koppelen aan eeuwige grafrust waardoor ook de toekomst van het bos is gegarandeerd.

B. Re-integratie mens en natuur

Uitgangspunt is dat wij onderdeel zijn van de natuur. Door goed om te gaan met de natuur, kan de natuur goed voor ons zorgen.

C. Streven naar een hogere maatschappelijke en politieke waardering van natuur

In ons denken en handelen benadrukken we de waarde van de natuur voor ons en de waarde die wij hebben voor de natuur.

4. Bij het informatiebord gaat u rechtsaf. De bosrand is aan uw linkerhand.

Naturbegraafplaats Hillig Meer bestaat sinds 2012.

- Er is 10 hectare oud bos. Dit is voormalig productiebos met divers naaldhout. U ziet het links van u. De naaldbomen zijn vooral lariks en vorstelijke douglas sparren.

Elders op het terrein is nog een lange strook oud bos. Deze grond is nooit ontgonnen geweest. De routebeschrijving brengt u erheen.

- Ook is er 15 hectare jong gemengd bos dat we in 2000 plantten.

- En in 2018 vormden we 8 hectare landbouwgrond om tot nieuwe natuur.

De inspiratie voor de naturbegraafplaats komt vanuit de geschiedenis van het gehele landgoed. Op Landgoed Heidehof

bevinden zich namelijk zeven grafheuvels. Van één grafheuvel is bekend dat er zo'n vijfduizend jaar geleden een jonge vrouw is begraven, met haar vierjarige kind. Dit inspireerde landgoedeigenaren Dolf van der Weij en Annetje Braat tot het oprichten van de natuurbegraafplaats. Het is in lijn met het landgebruik door al die eeuwen heen en het draagt bij aan de drie genoemde doelstellingen. Bovendien maakt de natuurbegraafplaats het mogelijk om vast te houden aan eeuwigdurend grafrust en om het natuurgebied te ontwikkelen en te beheren.

Elk graf draagt dus bij aan natuurbehoud voor toekomstige generaties.

5. U gaat met de bocht mee naar links.

6. Rechts ziet u de rituele kruidentuin.

De kruiden in deze tuin hebben allemaal een relatie met gezondheid, overlijden en begraven. Er staat enige uitleg bij. In onze nieuwsbrieven bespreken we steeds een kruid en we hebben alle wetenswaardigheden gebundeld in een boekje. *(Op de plattegrond is de kruidentuin nr. 4)*

7. U vervolgt uw weg rechtdoor.

Rechts ziet u een klein toiletgebouw, eenvoudig maar comfortabel. Het hoort bij de Boskapel, even verderop aan de linkerkant van het pad. Dit toiletgebouw is alleen geopend tijdens uitvaarten in de Boskapel

De Boskapel

De Boskapel maakt een ceremonie in de buitenlucht mogelijk. Omgeven door bomen en struiken is het een mooie,

aardse plek die geborgen voelt en troost biedt.

De Boskapel biedt ruimte aan 130-150 mensen. Catering is ook hier mogelijk.

(Op de plattegrond is de Boskapel nr. 3)

Tip: ga even zitten, kijk om u heen, luister en voel even wat deze plek met u doet.

Het kiezen van een graf

Op Natuurbegraaf Hillig Meer kunt u zelf kiezen op welke plek u begraven wilt worden. Natuurlijk moet de plek wel beschikbaar zijn. U ziet de graven en u herkent de gereserveerde plekken aan de paaltjes met een nummer erop. Een aantal delen zijn niet geschikt voor een

graf, bijvoorbeeld omdat het grondwater dat niet toelaat of om archeologische redenen.

Als u een plek wilt uitkiezen, gaat een van onze collega's met u mee. Alle graven en alle gereserveerde plekken hebben we ingemeten. Ze staan met de bijbehorende coördinaten in ons systeem. Zo kunnen wij zien en meten wat wel en niet mogelijk is.

Graven zijn eeuwig en worden nooit geruimd

Dit is goed om te weten: ieder graf blijft voor altijd bestaan. De graven worden opgenomen in de natuur. Het onderhoud van de natuurbegraafplaats wordt bekostigd vanuit de aankoopkosten van het graf. Die kosten zijn eenmalig, er komen nooit onderhoudskosten bij.

Alle informatie over de mogelijkheden en de kosten vindt u in onze brochure, op de bijbehorende tarievenkaart en op onze website www.hilligmeer.nl.

8. Vanuit de Boskapel vervolgt u uw weg in het verlengde van het pad waarover u kwam.

U komt op een T-splitsing en hier gaat u naar rechts.

Nu loopt u over het talud van de voormalige Noordoosterlocaalspoorweg (NOLS). Met deze trein reisden mensen tot 1947 tussen Assen en Stadskanaal.

9. U neemt het eerste pad naar links.

Het bos aan uw linkerhand heeft weinig bomen en veel struiken. Dit deel van de begraafplaats is bedoeld voor ouders die voor hun overleden kind een geborgen en veilige plek wensen. De struiken zorgen

voor geborgenheid. Er zijn ook doornstruiken, zij beschermen het graf.

10. Op de T-splitsing gaat u een naar links over het brede pad en dan neemt u het eerste pad naar rechts.

11. U neemt direct weer het eerste paadje naar links en vrij snel daarna gaat u naar rechts.

U loopt nu over een smal pad door wat heet: oud bos. De grond waarop u nu loopt is nooit landbouwgrond geweest. Het is niet door de mens gevormd tot bos, maar zelf zo ontstaan.

12. U volgt dit smalle kronkelpad en houdt steeds links aan. Aan het einde komt u weer bij een T-splitsing.

Links, buiten deze bosstrook, ziet u het nieuwste gedeelte van de Natuurbegraafplaats. Het is voormalig

landbouwgrond. We maken er een divers bos van, met verschillende soorten bomen, struiken, kruiden en bloemen. In dit nieuwe gedeelte maken we nog geen reserveringen. Er zijn ook nog geen begravingen mogelijk.

13. Bij de T-splitsing aan het einde van het pad gaat u naar rechts. Als snel komt u op een kruising en daar gaat u naar links. U loopt nu langs het Hillig Meer (aan uw rechterkant).

Voor de kortere route gaat u op de kruising rechtdoor. Dan heeft u het Hillig Meer aan uw linkerkant. U vervolgt de wandeling bij 20.

Het Hillig Meer (Heilig Meer) is een zogenoemde pingoruïne. Het is een overblijfsel uit de laatste ijstijd.

Even kort over pingoruïnes: op plekken waar de bovenste grondlaag altijd bevroren is en waar toch water vanuit de grond naar boven komt, ontstaat een grote ijsheuvel. Dat is een pingo. Ze zijn er nu nog, in Siberië, Groenland, Noord-Canada en Alaska. In de laatste ijstijd ontstonden ze in Nederland, ook hier, waar u nu staat. Er waaide zand en grond tegenaan. Er groeide een enkele struik of kleine boom op. Toen het warmer werd, smolt het ijs en schoof de grond met de begroeiing van de bult af naar beneden. Wat overbleef was een ronde laagte met een 'dijkje' eromheen. U staat nu in die laagte. Als u om u heen kijkt, ziet u dat om u heen de grond licht omhoog loopt. Aan de noordkant, dat is níet aan de waterkant ziet u in de verte een halfhoog dijkje. Daar hebben we de rand van de pingoruïne ter illustratie gereconstrueerd.

Het Hillig Meer is heel waardevol. Deze plek geeft mensen rust. Het is een ijkpunt. Het water is in beweging of staat stil. Het is een spiegel en het inspireert. Het is ook een plek waar watervogels zich thuis voelen. Het water is de leefomgeving van waterdiertjes, van libellenlarven, van kikkers, padden en een enkele ringslang. De omringende grond is, af-hankelijk van het weer, gortdroog tot zompig nat of het staat onder water. Veel grassen en bloemen vinden dat heerlijk. En met hen vlinders, bijen en andere insecten als water-juffers en kevertjes. Daar komen weer vogels en andere dieren op af. Zo hangt alles met elkaar samen.

14. Voorbij het Hillig Meer gaat u het eerste pad rechts. Dit pad volgt u een tijdje. Het is de Kastanjelaan.

Dit bos is geplant in 2000. Het is onderdeel van een project met het

Nationaal Groen-fonds. Dat project betreft het eerste klimaat-bos in Nederland; het bestaat uit dit deel van de natuurbegraafplaats en uit een bosperceel aan de andere kant van de Provincialeweg.

Wij noemen dit gedeelte het Vogelbos.

We hebben er fruit- en notenbomen geplant omdat ze meer insecten en vogels aantrekken. Afhankelijk van de tijd van het jaar ziet u hier bloesem of appels en rozebottels in verschillende groeifasen.

15. U gaat ‘een bruggetje’ over. Nu gaat u schuin naar links.

Dit pad volgt u helemaal, ook bij een kruising, tot aan de Belvédère.

16. De Belvédère

De Belvédère bevindt zich aan oostkant van Natuurbegraafplaats Hillig Meer.

Bovenop staat de replica van een

voorhistorisch tempeltje. Resten van dit tempeltje zijn in 1957 gevonden in het Drentse veengebied Barger-Oosterveld. Het is een sierlijk eikenhouten tempeltje uit 1470 voor Christus, dat gebruikt werd voor ceremonies en rituelen. Het is een mooie plek voor uw eigen ceremonie. Met in de verte zicht op het hunebed bij Eext en met uitzicht over vrijwel de gehele natuurbegraafplaats.

(Op de plattegrond is de Belvédère nr. 6)

Tip: loop in stilte naar boven. Loop boven eerst om het tempeltje heen. Ga er dan eens middenin staan.

Neem de tijd en voel.

Kijk naar het oosten, in de verte is het hunebed van Eext.

Kijk over de natuurbegraafplaats uit.

Loop in stilte weer naar beneden.

17. Vanaf de Belvédère gaat u naar rechts, over het brede pad. U loopt nu tussen het oude bos (rechts) en het jonge bos (links) door.

18. Op een gegeven moment ziet u links en rechts van het pad een sloot, loodrecht op het pad. Hierna gaat u naar rechts en direct naar links, bij de drie berken.

U volgt dit paadje, steekt de kruising recht over en komt aan het einde op een T-kruising.

19. Op de T-kruising gaat u naar links en direct rechts. Dit zandpad blijft u volgen, voorbij het Hillig Meer en linksaf, om het meer heen.

20. Het brede zandpad buigt naar rechts en naar links, iets naar boven.
U steekt het talud van de spoorweg over.

21. U volgt het brede pad links naar beneden en zo'n 75 meter verderop gaat u met de bocht mee naar rechts.

22. Op de T-splitsing gaat u rechtsaf.
U loopt nu op de Beukenlaan. Deze laan loopt in een sierlijke bocht en de beuken staan er mooi op een rij. Heel anders dan de rest van de natuurbegraafplaats.

Op de plattegrond ziet u dat de laan de verbinding vormt met Landgoed Heidehof, aan de andere kant van de Provincialeweg. Deze laan en de lanen op het Landgoed zijn ontworpen door landschapsarchitecten Ank Bleeker en Anneke Nauta, vanuit de Engelse landschapsstijl, maar dan aansluitend op

de geschiedenis van de mens en natuur in dit gebied. De kromming van de laan is ook symbolisch voor de doelstellingen: er is nooit een einde. Het eeuwige grafrecht en de natuur zijn blijvend.

23. Aan het einde van de Beukenlaan komt u weer bij de Provincialeweg. Let goed op met oversteken.

24. U bent weer bij het ontvangsthuis.

Wij hopen dat u een prettige wandeling had, dat u heeft kunnen genieten van de natuur en dat u een goede indruk heeft van Natuurbegraafplaats Hillig Meer.

Wilt u een brochure mee of heeft u vragen, kom dan even bij het ontvangsthuis naar binnen. U proeft er ook de sfeer van de ontvangstruimte. Als er een begraaving is of er zijn al andere bezoekers, dan maken we een afspraak met u.

Natuurlijk kunt u ook via de telefoon of mail met ons overleggen.

We zijn elke dag open, vanaf 9:00 uur. Op maandag tot en met vrijdag zijn we aanwezig tot 18:00 uur, op zaterdag en zondag tot 17:00 uur.

***Een hartelijke groet,
Het team van Hillig Meer***

www.hilligmeer.nl
info@hilligmeer.nl
0592 260 944